

13.4.2021

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon
kuntayhtymä, Eksote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Asianumero VN/8786/2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain 60 §:n muuttamisesta

Siirtymäsäännökset

Eksote kiittää saada osallistua kuulemistilaisuuteen ja lausua sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain 60 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (toisiolaki) 60 §:n 1 momentin siirtymäsäännöstä siten, että toisiolain tietoturvalliselta käyttöympäristöltä edellytettävistä vaatimuksista sovellettaisiin vasta 1 päivästä toukokuuta 2022.

Toisiolain 24 §:n mukaan tietoturvallisesta käyttöympäristön on täytettävä tietoturvaa ja tiedonsiirron yhteentoimivuutta koskevat vaatimukset, jotka perustuvat viranomaisten antamiin määräyksiin, suosituksiin ja näiden osoittamiin, tietoturvalliin käyttöympäristöön soveltuviin standardeihin. Tietoturvallisella käyttöympäristöllä on merkittävä rooli väärinkäytösten estämisessä ja kyberturvallisuuden toteuttamisessa.

Ennen mainittua ajankohtaa tietoja voitaisiin kuitenkin luovuttaa luvansaajan käsiteltäväksi toisiolain nojalla, vaikka tietolupahakemuksessa ei osoitettaisi toisiolaissa tarkoitettua tietoturvallista käyttöympäristöä tietojen käsittelylle. Eksote pitää tietoturvallisesta käyttöympäristöstä tarpeellisena tutkimustyölle ja tietojohdamisen toimivuudelle sekä kyberturvallisuudelle.

Eksote kannattaa lakimuutosta aikataulun osalta, koska tietoturvallisia käyttöympäristöjä ei ole vielä auditoitu eikä kenelläkään toimijalla ole toisiolain 20 §:n edellyttämää tietoturvallista käyttöympäristöä, jonne tietoineistoja voisi luovuttaa luvansaajan käsiteltäväksi. Aikataulun muutos on perusteltua myös siksi, että tuleva sote-uudistus voi vaikuttaa rekisterinpitäjien määrään ja sitä kautta tarvittavien tietoturvallisten käyttöympäristöjen määrään. Määräajan

13.4.2021

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon
kuntayhtymä, Eksote

siirtämistä voisi näistä syistä harkita siirrettäväksi esimerkiksi niin, että sitä sovellettaisiin vasta 1. päivästä toukokuuta 2023 alkaen.

Myös muutos, joka mahdollistaa tietojen luovuttamisen luvansaajan käsiteltäväksi toisilain nojalla väliajalla, jolloin tietoturvallista ympäristöä ei ole vielä käytössä, on kannatettava.

Lisäksi siirtymäsäännöstä esitetään muutettavaksi siten, että toisilain 55 §:n merkittäviin kliinisiin löydöksiin perustuvia oikeuksia, velvoitteita ja toimenpiteitä sovellettaisiin vasta 1. päivästä tammikuuta 2024. Myös tätä muutosta Eksote kannattaa, ja muutoksen osalta tulisi arvioida, voitaisiinko toimenpiteitä nopeuttaa tai soveltaa jo aiemmin kuin 2024.

Merja Tepponen
kehitysjohtaja